

National 5
Unit
Specification

Gàidhlig: Aonad Litearrachd (Nàiseanta 5)

SCQF: ìre 5 (6 puingeann creideis SCQF)

Còd Aonaid: ri thighinn

Cnàmhan an Aonaid

'S e amas coitcheann an Aonaid seo sgilean leughaidh, sgrìobhaidh, èisteachd is labhairt an luchd-ionnsachaidh a leasachadh, anns a' Ghàidhlig, ann an grunn riochdan a' buntainn ri ionnsachadh, beatha agus obair. Fàsaidh luchd-ionnsachaidh comasach air beachdan agus fiosrachadh neo-fhillte, air a labhairt agus ann an sgrìobhadh, a thuigsinn. Fàsaidh luchd-ionnsachaidh comasach cuideachd air beachdan agus fiosrachadh a chur an cèill, air an labhairt agus ann an sgrìobhadh, le cinnteachd theicnigeach.

Bidh luchd-ionnsachaidh a choileanas an t-Aonad seo comasach air:

1. Teacsaichean Gàidhlig iom-fhillte a tha stèidhte air faclan a leughadh agus a thuigsinn
2. Èisteachd ri conaltradh Gàidhlig iom-fhillte air a labhairt, agus a thuigsinn
3. Teacsaichean Gàidhlig iom-fhillte a tha ceart gu teicnigeach a sgrìobhadh
4. Labhairt gus conaltradh a dhèanamh, sa Ghàidhlig, a rèir an luchd-amais agus an adbhair

Tha an t-Aonad seo ri fhaighinn mar Aonad air leth. Bu chòir an Sònrachadh Aonaid a leughadh còmhla ri *Notaichean Taic an Aonaid airson Gàidhlig: Litearrachd (Nàiseanta 5)*, anns a bheil comhairle agus stiùireadh air libhrigeadh, dòighean measaidh agus leasachadh air sgilean airson ionnsachadh, sgilean airson beatha agus sgilean airson obair. Tha eisimpleirean de shlatan-tomhais airson an Aonaid seo rim faighinn anns a' *Ghoireas Measaidh Nàiseanta*.

Ìre tòiseachaidh

Gheibhear a-steach don Aonad seo le cead an ionaid. Ge-tà, bhiodh dùil gum biodh luchd-ionnsachaidh air na sgilean, an t-eòlas agus an tuigse riatanach fhaighinn bho aon no barrachd de na leanas no bho eòlas co-ionann:

- ◆ Cùrsa Gàidhlig Nàiseanta 4 no Aonadan buntainneach bhon Chùrsa

Co-ionannachd agus in-ghabhail

Tha an Sònrachadh Aonaid seo air a dhealbh gus dèanamh cinnteach nach eil bacaidhean neo-riatanach ann ro ionnsachadh no measadh. Bu chòir feumalachdan luchd-ionnsachaidh fa leth a thoirt fa-near nuair a thatar a' planaigeadh eòlasan ionnsachaidh, a' taghadh dòighean measaidh no a' cruasachadh air fianais eile. Airson fiosrachadh a bharrachd, seall air *Notaichean-taic an Aonaid*.

Slatan-tomhais

Builean agus slatan-tomhais measaidh

Buil 1

Bidh aig an neach-ionnsachaidh ri:

1 Teacsaichean Gàidhlig iom-fhillte a tha stèidhte air faclan a leughadh agus a thuigsinn le bhith:

- 1.1 A' taghadh agus a' cleachdadh fiosrachadh buntainneach
- 1.2 A' mineachadh grunn fheartan diofraichte
- 1.3 A' luachadh èifeachdas

Buil 2

Bidh aig an neach-ionnsachaidh ri:

2 Èisteachd ri conaltradh Gàidhlig iom-fhillte air a labhairt, agus a thuigsinn, le bhith:

- 2.1 A' taghadh agus a' cleachdadh fiosrachadh buntainneach
- 2.2 A' mineachadh grunn fheartan diofraichte
- 2.3 A' luachadh èifeachdas

Buil 3

Bidh aig an neach-ionnsachaidh ri:

3 Teacsaichean Gàidhlig iom-fhillte a tha ceart gu teicnigeach a sgrìobhadh le bhith:

- 3.1 A' taghadh agus a' cleachdadh cànan buntainneach
- 3.2 Ag eagrachadh sgrìobhadh gu h-iomchaidh
- 3.3 A' cleachdadh litreachadh, gràmar agus puingeachadh iomchaidh

Buil 4

Bidh aig an neach-ionnsachaidh ri:

4 Labhairt gus conaltradh a dhèanamh, sa Ghàidhlig, a rèir an luchd-amais agus an adhair, le bhith:

- 4.1 A' taghadh agus a' cleachdadh cànan iom-fhillte
- 4.2 Ag eagrachadh conaltradh air a labhairt
- 4.3 A' cleachdadh grunn ghnàthasan neo-bhriathrach diofraichte

Fianais Riatanach airson an Aonaid

Bu chòir do luchd-measaidh breithneachadh dreuchdail, eòlas agus fèin-fhiosrachadh cuspaireil, agus tuigse mun luchd-ionnsachaidh aca, a chleachdadh gus socrachadh air na dòighean as iomchaidh air fianais fhaighinn agus na suidheachaidhean agus na co-theacsaichean anns an tèid an cleachdadh. Bu chòir dhaibh dèanamh cinnteach gu bheil fianais gu leòr ann air comas, ann am fianais an neach-ionnsachaidh air sgilean litearrachd, a leigeas leotha breithneachadh a bheil an neach-ionnsachaidh air an t-Aonad a choileanadh.

Am measg na fianais airson an Aonaid seo bidh:

Airson **Buil 1**: freagairtean do a bhith a' leughadh co-dhiù aon teacsa Gàidhlig a tha stèidhte air faclan.

Airson **Buil 2**: freagairtean do a bhith ag èisteachd ann an Gàidhlig co-dhiù aon turas.

Airson **Buil 3**: co-dhiù aon teacsa Gàidhlig sgrìobhte de chòrr is 500 facal a chuireas brìgh tarsainn air a' chiad leughadh.

Airson **Buil 4**: a' labhairt, fa leth no mar phàirt de dheasbad buidhne, anns a' Gàidhlig, co-dhiù aon turas.

Tha e coltach gum bi teacsaichean stèidhte air faclan fuincseanach no gnothachail.

Tha eisimpleirean de mheasadh rim faighinn anns a' *Ghoireas Measaidh Nàiseanta*.
Tha comhairle agus stiùireadh air dòighean measaidh air an toirt seachad ann an *Notaichean-taic an Aonaid*.

Leasachadh sgilean airson ionnsachadh, sgilean airson beatha agus sgilean airson obair

Tha sgilean litearrachd coitcheann ann an *Skills Framework: Skills for Learning, Skills for Life and Skills for Work* le SQA. Tha an t-Aonad Gàidhlig: *Litearrachd (Nàiseanta 5)* bunaichte air an fhrèam seo agus còmhdaichidh luchd-ionnsachaidh na prìomh sgilean litearrachd gu lèir. Seo na prìomh sgilean litearrachd:

1 Litearrachd

- 1.1 Leughadh
- 1.2 Sgrìobhadh
- 1.3 Èisteachd is labhairt

Tha dùil gun leasaich luchd-ionnsachaidh sgilean farsaing, coitcheann tron Aonad seo. Tha na sgilean a bhios luchd-ionnsachaidh a' leasachadh agus a' leudachadh tron Aonad stèidhte air *Skills Framework: Skills for Learning, Skills for Life and Skills for Work* le SQA agus tha iad bho na prìomh raointean sgilean gu h-ìosal. Feumar iad seo fhisge a-steach don Aonad far a bheil cothroman iomchaidh ann.

5 Sgilean smaoinichaidh

- 5.3 A' cleachdadh
- 5.4 A' mion-sgrùdadh agus a' luachadh

Tha leudachadh air na sgilean seo ri fhaighinn ann an *Skills Framework: Skills for Learning, Skills for Life and Skills for Work* le SQA. Bu chòir ìre nan sgilean sin a bhith a rèir ìre SCQF an Aonaid agus a rèir sònrachadh na h-ìre SCQF. Tha tuilleadh fiosrachaidh mu bhith a' fighe a-steach sgilean airson ionnsachadh, sgilean airson beatha agus sgilean airson obair ri fhaighinn ann an *Notaichean-taic an Aonaid*.

Fiosrachadh rianachd

Foillsichte: Giblean 2013 (dreach 1.0)

Sàr-chlas: ri thighinn

Eachdraidh atharraichean ann an Sònrachadh an Aonaid Nàiseanta

Dreach	Iomradh air an atharrachadh	Ùghdarraichte le	Deit

© Ùghdarras Theisteanas na h-Alba 2013

Faodar an sònrachadh seo ath-riochdachadh gu h-iomlan no ann am pàirt airson adhbharan foghlaim fhad 's nach fhaighear prothaid bhon ath-riochdachadh, agus, ma thèid pàirt dheth ath-riochdachadh, gun tèid aithne a thoirt don tùs. Faodar lethbhreacan a bharrachd den Aonad seo luchdachadh a-nuas bho làrach-lìn SQA. www.sqa.org.uk.

Thatar a' moladh gun coimhead sibh air làrach-lìn SQA: www.sqa.org.uk a dhèanamh cinnteach gur e an dreach às ùire den t-Sònrachadh Aonaid a tha sibh a' cleachdadh.